

ÚVODNÍ SLOVO

Milí spoluobčané,

jaro zaklevalo na dveře...že by se nám začalo blýskat na lepší časy? To je jedno velké přání nás všech – dětí, rodičů, zkrátka všech občanů. Každý už se těšíme na sluneční paprsky, na práci na zahrádce a na pobyt venku. Doufejme, že po roce se už konečně zadaří a budeme se po zavedených opatřeních moci vzdálit dál, než jen v okruhu své obce či okresu. Nám všem už chybí ten „normální“ život, kdy si můžeme sami rozhodovat o tom, co budeme dělat, kdy a kde.

Kvůli coronavirové epidemii se tak trochu zastavil čas, ale my nezahálíme a přesto, že i našemu úřadu se nevyhnula čtrnáctidenní karanténa, stále připravujeme naše plány. Na dětské hřiště v Labětíně jsme instalovali nový kolotoč, ale musíme zde ještě upravit dopadové plochy. V areálu základní školy probíhá stavba příjezdové cesty, aby už děti nemusely chodit rozbahněnou cestou k jídelně. Připravuje se plocha pod nový pingpongový stůl a začínají se dělat základy pro novou venkovní učebnu. Venkovnímu prostoru chybělo i pořádné „parkování“ pro kola, proto zde počítáme i s novým přístřeškem pro kola žáků. V našem zpravodaji ani tentokrát nenajdete žádné zprávičky ze školy a školky, protože obě jsou zavřené a výuka probíhá jak pro žáky základní školy, tak pro děti v mateřské školičce distančně. Chtěla bych proto moc poděkovat pedagogům, že se i v této těžké době snaží výuku udržet a spolupracovat s žáky online. Velké díky patří také rodičům, protože i pro ně je tato doba komplikovaná a vyžaduje více jejich zapojení do plnění úkolů. Děti, ale i rodiče a pedagogové se už těší na návrat do školy. Fyzický kontakt nic nenahradí, a to si začínáme uvědomovat čím dál víc.

Koncem druhého čtvrtletí bychom se také měli dozvědět, jak dopadla žádost o dotaci na rekonstrukci místní komunikace U Kostela. V tomto zpravodaji se dočtete, že její stav už si to více než žádá. Peněz do rozpočtu obce bohužel chodí mnohem méně než v dřívějších letech. Ekonomika státu je zastavená, a to má přímý vliv i na finance obce. Některé plánované investice, jako je např. pokračování ve výměně veřejného osvětlení, budeme muset odložit. Nyní pracujeme na projektových dokumentacích místní komunikace Do Kouta v Řečanech a Obránců míru v Labětíně. Jakmile to situace dovolí, proběhne v Labětíně veřejné projednání k vybrané variantě opravy silnice.

Do tohoto zpravodaje dáváme také informace o očkování. To se týká prozatím občanů starších 70 let, osob imobilních a chronicky nemocných. Do našeho kraje však chodí méně vakcín, než by nám náleželo a tím se celé očkování zpožďuje. Do očkování se zapojila i naše paní doktorka MUDr. Luňáková. Jediné, co jí chybí, je taktéž dostatek vakcín. Ale i to by se snad mohlo postupem času zlepšit. Kdo však může, ať se přihlásí do očkovacích míst např. v Sále Jana Kašpara v Pardubicích, v Rybitví či v Chrudimi. To jsou místa, která jsou nám nejbližší. Přihlásit se však můžete do jakékoliv části kraje.

Milí spoluobčané, tento zpravodaj by se vám měl dostat do rukou kolem velikonočních svátků. Proto vám všem přeji krásné svátky jara, ať vás neopouští dobrá nálada, ať se můžete

těšit z každodenních drobností a především ať jste vy i vaši příbuzní a přátelé zdraví. I já doufám a těším se, že v létě už bude situace lepší a budeme se moci setkat alespoň při nějaké menší akci v obci. Co takové venkovní kino? Vše budeme bedlivě sledovat a pokud to bude možné, nějaké kulturní potěšení pro vás vymyslíme. Těším se na shledání s vámi...

Ing. Michaela Matoušková, MPA, starostka obce

OBCENÍ ZASTUPITELSTVO

Výběr bodů ze zasedání obecního zastupitelstva č. 12/2020 ze dne 16. 12. 2020

Schválení rozpočtu obce na rok 2021

Paní starostka informovala o přípravě rozpočtu obce na rok 2021. Podle prvotního odhadu příjmů z rozpočtového určení daní byla připravena a finančním výborem doporučena ke schválení první verze rozpočtu. Následně však v poslanecké sněmovně a senátu ČR došlo k schválení nových daňových změn a bylo nutno podle nových odhadů příjmů rozpočet upravit (snížit příjmy i výdaje). I tuto druhou verzi připraveného rozpočtu zevrubně projednal a doporučil ke schválení finanční výbor. Následně byl připravený návrh rozpočtu obce na rok 2021 vyvěšen na úředních deskách obce. Schodek rozpočtu je vyrovnán přebytkem hospodaření z minulého období. Poplatky pro občany (odpady, kanalizace atd.) a dary pro spolky zůstávají pro příští rok v nezměněné výši.

Usnesení:

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje rozpočet obce na rok 2021 s celkovými příjmy ve výši 19 714,40 tis. Kč, celkovými výdaji ve výši 23 033,30 tis. Kč a zapojením přebytku hospodaření ve výši 3 318,90 tis. Kč.

Nabídka darování pozemků p. č. 613/2

Dále paní starostka informovala o již prakticky hotové stavbě řadových domů v Řečanech nad Labem. Po výstavbě řadovek v ulici Karla Čapka dochází k oddělení pozemků, které jsou nyní v majetku řadovek, avšak budou primárně sloužit jako veřejné prostranství, přístupové cesty. Majitel se tedy rozhodl obci tyto pozemky darovat.

Usnesení:

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje přijetí daru od společnosti Řadooky Řečany s.r.o. jako bezúplatný převod pozemku p. č. 613/2, o k. ú. Řečany nad Labem.

Dodatek č. 1/2021 o odvozu odpadu

Předsedající dále informovala o schválení nového zákona o odpadech, dle nové legislativy došlo k výraznému zvýšení ceny za odvoz komunálního odpadu na skládku. To znamená i navýšení ceny za odvoz komunálního odpadu v naší obci pro rok 2021. Tato změna se však bude schvalovat až na zastupitelstvu v příštím roce. Předkládaný dodatek zohledňuje uplynulý vývoj cen. Pro občany zůstává výše poplatku pro příští rok stále stejná. Rozdíl mezi příjmy od občanů a náklady za odvoz odpadu bude hrazen z rozpočtu obce.

Usnesení:

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje dodatek č. 1/2021 ke Smlouvě č. 72/02 o odvozu odpadu na rok 2021 mezi obcí a společností SOP a.s., Přelouč.

Diskuse, různé

a) Paní Teplá informovala o další schůzi FV, která proběhla 30. 11. 2020, rozpočet obce musel být upraven z důvodu předložení daňového balíčku Poslaneckou sněmovnou. Tento upravený rozpočet byl FV schválen a doporučen zastupitelstvu ke schválení.

Dále dne 9. 12. 2020 proběhla další schůze FV, kde byla provedena kontrola hospodaření obce. Kontrola proběhla v pořádku a bez připomínek.

b) Mgr. Tuček a M. Tkáč informovali o kontrole cest a pozemků v obci využívaných firmou, které opravovala vysoké napětí. Dotčené pozemky a cesty byly firmou uvedeny do původního stavu.

c) Paní starostka informovala o přípravě nového aktualizovaného plánu rozvoje naší obce. Zastupitelé mohou své návrhy a podněty pro budoucí rozvoj obce zaslat do konce roku 2020.

Výběr bodů ze zasedání obecního zastupitelstva č. 01/2021 ze dne 3. 2. 2021

Cenová nabídka – výsuvy na dýchací techniku pro JSDH

Dále paní starostka informovala o potřebě výroby 2 kusů výsuvů pro dýchací techniku do zásahového auta JSDH Řečany nad Labem. Cenová nabídka pro výrobu tohoto vybavení je k dispozici od firmy Petr Kroupa, Labětín.

Usnesení:

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje cenovou nabídku na výrobu výsuvů pro dýchací techniku JSDH od firmy Petr Kroupa, Labětín za celkovou částku 29.258 Kč včetně DPH.

Cenová nabídka na čištění a monitoring venkovní kanalizace v ulicích Spálená a Na Kopečku

Předsedající informovala o špatném stavu kanalizace v ulici Spálená a Na Kopečku. Místy je tato kanalizace zanešená, a je tedy nutné ji vyčistit.

Firma pana Sekyrky, která zajišťuje jak čistící, tak monitorovací služby podala cenovou nabídku na kompletní čištění v těchto ulicích v délce 700 m a podrobný kamerový monitoring. Jedná se o poměrně velký rozsah, ale cena v nabídce je maximální. Fakturace by byla podle reálného rozsahu prací. Mgr. Tuček upozornil, že na kanalizaci je několik problematických míst a revize, popř. další opravy jsou nutné.

Usnesení:

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje cenovou nabídku na čištění a monitoring venkovní kanalizace v ulicích Spálená a Na Kopečku, od firmy Čištění a údržba kanalizací Živanice – Pavel Sekyrka za celkovou částku 140.000 Kč bez DPH.

Cenová nabídka na zpracování zjednodušené PD na ul. Školní, Jiráskova, Hornická – oprava MK

Dále paní starostka informovala o přípravě rekonstrukce uvedených tří místních komunikací. Na jednoduchou rekonstrukci povrchu komunikací není třeba stavební povolení, není třeba tedy vyhotovit komplexní projektovou dokumentaci. Zjednodušená PD bude sloužit jako podklad pro zadání výběrového řízení. Realizace této rekonstrukce bude probíhat podle obdržení či neobdržení dotace na jinou komunikaci v obci a také podle dostupných finančních prostředků na jednotlivé etapy. Na dotaz Ing. Křivky paní starostka odpověděla, že ulici Družstevní prozatím nelze rekonstruovat vzhledem k dosud nevypořádaným majetkoprávním vztahům u pozemků pod komunikací.

Usnesení:

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje cenovou nabídku na zpracování zjednodušené PD na opravu místních komunikací o ulicích – Školní, Jiráskova, Hornická od p. Jiřího Stránského za cenu 33.880 Kč s DPH.

Veřejnoprávní smlouva o poskytnutí dotace od Obce Kladruby nad Labem č. 1

Paní starostka dále informovala o schválení smlouvy od obce Kladruby nad Labem pro dotaci na rozvoj ZŠ. Částka z této smlouvy bude sloužit pro výstavbu venkovního přístřešku na kola.

Usnesení:

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje veřejnoprávní smlouvu č. 1 o poskytnutí dotace na vybudování zastřešeného přístřešku na kola o areálu Základní školy Řečany nad Labem ve výši 28.000 Kč od obce Kladruby nad Labem.

Veřejnoprávní smlouva o poskytnutí dotace od Obce Kladruby nad Labem č. 2

Paní starostka dále informovala o druhé smlouvě o poskytnutí dotace pro ZŠ od obce Kladruby nad Labem, obdržená částka bude určena na malování interiéru školy.

Usnesení:

Zastupitelstvo obce Řečany n. L. schvaluje veřejnoprávní smlouvu č. 2 o poskytnutí dotace na provozní náklady – malování základní školy ve výši 22.000 Kč od Obce Kladruby nad Labem.

Diskuse, různé

Paní starostka informovala, že v lednu proběhla jednání s projektantem cyklostezky kolem Labe. Dále proběhla jednání k připravované rekonstrukci mostu přes Labe na Kladruby nad Labem, jednání s Ing. Stránským k připravované PD pro ulici Obránců míru v Labětíně, jednání pro komplexní pozemkové úpravy, řešení studie ulice Do Kouta a další.

Úplný výčet bodů z jednání zastupitelstva obce najdete na webových stránkách obce. Zde byly redakcí vybrány jen nejdůležitější body.

OBECNÍ ÚŘAD INFORMUJE

Poplatek za svoz komunálního odpadu

Upozorňujeme občany, že se vybírají poplatky ze psů a za odpady pro rok 2021. Poplatek ze psů činí 100,- Kč a za druhého a každého dalšího psa 150,- Kč.

Poplatek za odpady na rok 2021 činí 500,-Kč/osoba.

Vzhledem k současné epidemiologické situaci je splatnost poplatku prodloužena do **31. 5. 2021**.

Po zaplacení poplatku za odpady obdržíte samolepku na popelnici, na které bude vyznačeno číslo popisné. Od 1. června nebudou vyváženy popelnice, které budou bez samolepky.

Poplatky je možno uhradit následovně:

1. V hotovosti na obecním úřadě v úřední dny, tj. pondělí a středa 8-12, 13-17 hod

2. Bezhotovostní platbou na účet č. 1205435379/0800

Poplatek za odpady:

- variabilní symbol 1340xxxx (první x: 1=Řečany nebo 2=Labětín; následující 3x pro č.p. domu)

- např.:

- v Řečanech č.p. 333 bude tvar VS 13401333, pro č.p. 92 bude tvar VS 13401092

- v Labětíně č.p. 9 bude tvar VS 13402009

Poplatek ze psů:

- variabilní symbol 1341xxxx (první x: 1=Řečany nebo 2=Labětín; následující 3x pro č.p. domu)

- např.:

- v Řečanech č.p. 333 bude tvar VS 13411333, pro č.p. 92 bude tvar VS 13411092

- v Labětíně č.p. 9 bude tvar VS 13412009

3. Složenkou na účet č. 1205435379/0800

Poplatek za odpady:

- variabilní symbol 1340xxxx (jako u způsobu platby č. 2)

Poplatek ze psů:

- variabilní symbol 1341xxxx (jako u způsobu platby č. 2)

RECYKLUJTE S HASIČI

Sbor dobrovolných hasičů Řečany nad Labem je účastníkem projektu “Recyklujte s hasiči” a informuje, že na dvůr obecního úřadu je stále možné odkládat nepotřebné elektrospotřebiče jako lednice, mrazáky, pračky, el. sporáky, el. nářadí, televize, vysavače, fény, rychlovarné konvice, rádia, počítače, tiskárny bez tonerů apod. Podmínkou je, aby elektrospotřebiče byly kompletní – nerozebrané. Tyto spotřebiče můžete ukládat za přítomnosti zaměstnanců na dvůr OÚ každý pracovní den od 8 - 12 hod a v úřední dny tj. pondělí a středu i odpoledne od 13 – 17 hod. Tato akce trvá celoročně. NOVĚ možno ukládat i bojler. NESBÍRAJÍ SE žárovky a zářivky.

Na chodbě obecního úřadu je možno do sběrných boxů bezplatně odevzdávat použité tonery (cartridge). Tonery vkládejte prosím v igelitových obalech (ne volně).

OBECNÉ ZÁSADY POUŽÍVÁNÍ TLAKOVÉ A GRAVITAČNÍ KANALIZACE

Vzhledem ke zvýšenému počtu oprav tlakové a gravitační kanalizace bychom našim občanům používajícím kanalizaci rádi připomněli obecné zásady jejího užívání:

- Čerpací šachta je určena pouze pro **splaškové vody z domácností** (koupelny, kuchyně a WC). V žádném případě nelze do čerpací šachty svádět dešťové vody, tukové vody, odpady z hospodářských budov, ropné látky, barvy, ředidla, jedy, pesticidy, omamné látky, žíraviny, hořlavé a výbušné látky apod.

- Rovněž je třeba zamezit možnosti vniknutí písku, hlíny, textilií, kovů, skla, dámských hygienických potřeb, jednorázových plen a **vlhčených ubrousků** do čerpací šachty.

- V žádném případě nelze vhadzovat do čerpací šachty různý odpad po otevření jejího poklopu a manipulovat se zařízením uvnitř čerpací šachty (kulový kohout, čerpadlo, snímače hladin, kabely v případě tlakové kanalizace).

V letošním roce už jsme museli nechat vyčistit šachty v ulici Spálená a K.H.Máchy. Největší problémy způsobují vlhčené ubrousky, které se nerozpouštějí, ucpávají kanalizaci a poté, co se hlavní řad stane neprůchodným, ucpávají se i jednotlivé domovní přípojky.

Obecní úřad připomíná, že v případě zjištění, že kanalizace nebyla použita dle výše uvedených pravidel, je obec oprávněna požadovat náhradu výdajů za její opravy.

Děkujeme všem spoluobčanům, že dodržují výše uvedená pravidla užívání a snižují tím riziko dalších oprav.

PÁLIT STAROU TRÁVU NA JAŘE MŮŽETE, ALE NESMÍTE JI VYPALOVAT!

Jaro patří k nejkrásnějším obdobím roku, které v sobě skrývá mnoho radostí i probuzení nového života v přírodě.

Slunečné počasí láká lidi k jarnímu úklidu. Posekat trávu, pohrbat listí, větve ze stromů a pak vše hezky zapálit. Tato zastaralá metoda „jarního úklidu“ zní sice prakticky a jednoduše, ale skrývá v sobě mnoho nebezpečí. Málokdo z nás ví, že tyto jarní aktivity podléhají omezení. Zákony sice tuto činnost přímo nezakazují, ale každé pálení je potřeba nahlásit příslušnému hasičskému sboru a provést určitá opatření.

Hasiči Pardubického kraje provozují speciální službu pro občany, firmy a právnické osoby, která by jim měla šetřit čas a finanční náklady. Pálení klestí v Pardubickém kraji lze hlásit elektronicky. **Elektronický formulář občané najdou na webových stránkách HZS Pardubického kraje – <https://paleni.izscr.cz/>.**

Elektronický formulář občané sám navádí, co mají vyplnit. Po jeho odeslání se veškeré informace zobrazí obsluze operačního střediska hasičů na počítačích na příslušném místě na mapě. **Pálení lze nadále hlásit i telefonicky na Krajské operační a informační středisko HZS Pardubického kraje tel. 950 570 110.** Při ohlášení je třeba uvést jméno, telefonické spojení na osobu, která bude spalování provádět, přesná identifikace místa, kde bude spalování probíhat, datum spalování, čas, od kdy do kdy bude spalování probíhat, případně další doplňující údaje, které bude požadovat příslušník hasičského záchranného sboru.

Ohlášení se rozhodně neprovádí na čísla linek tísňového volání (112 a 150), která slouží přímé pomoci postiženým.

Ohlášením předejdete zbytečným výjezdům hasičů k ohlášeným požárům trávy, lesa, odpadu atd. a přesným udáním místa zajistíte, že případná pomoc hasičů bude přesnější a rychlejší.

Přímé vypalování trávy je v České republice **ZAKÁZÁNO** třemi zákony. Zákonem o požární ochraně 91/1995 Sb., zákonem o myslivosti 23/1962 Sb., ve znění pozdějších předpisů a zákonem o ochraně přírody a krajiny 114/92 Sb. I přes to všechno, že je každoročně nesmyslnost tohoto počínání vysvětlována, někteří občané toho nedbají. Neuvědomují si přitom, že se vystavují finančnímu postihu a pochopitelně i nebezpečí ohrožení života.

Míra škodlivosti vypalování trávy je dána ročním obdobím. Velký žár, který při hoření trávy vzniká, je až 800 °C. Negativní dopad vypalování se netýká pouze živočichů, ale také

rostlinných společenstev a půdních mikroorganismů. Vypalováním se ničí především kulturní a kvetoucí rostliny, a naopak se zvýhodňují nežádoucí druhy travního plevele, jako jsou šťovík, jitrocel, smetánka lékařská, sítina, pýr aj. Výsledkem vypalování trávy je snížení druhové rozmanitosti jak společenstev rostlin, tak živočichů, mikroorganismů. Mnoho zahrádkářů argumentuje tím, že popel, který takto vznikne, je dobrým hnojivem a že vypalováním tedy naopak obohacují půdu o živiny. Popel je však velmi často rozfoukán větrem nebo jej splaví déšť a potřebné živiny se do půdy nakonec stejně nedostanou. Nejlepším způsobem je ponechání staré trávy, která se rozloží a živiny se pozvolna uvolňují a navíc obohatí půdu o velmi důležitou organickou složku.

Chtěli bychom tedy apelovat na rozumně myslící spoluobčany, aby od nesmyslného vypalování trávy upustili, raději ji vyhrabali na hromadu a odvezli na skládku, kterou máme připravenou na každoroční pálení čarodějnic. Výsledek bude jistě o mnoho lepší, a to nejen pro přírodu.

Miroslav Tkáč – SDH Řečany nad Labem

INFORMACE O OČKOVÁNÍ

V současné době probíhá očkování na území našeho kraje v deseti očkovacích centrech – v Sále Jana Kašpara v Pardubicích, v areálech nemocnic v Chrudimi, Litomyšli, Ústí nad Orlicí, v centru Farbrika ve Svitavách a dále pak v Seči, Luži, Brandýse nad Orlicí, Rybitví a Jevíčku. Od konce března se spustí očkovací centra ve Vysokém Mýtě, Moravské Třebové a Žamberku. Ve spolupráci se soukromými poskytovateli zdravotní péče připravujeme další očkovací místa ve všech částech kraje. Tento postup je však plně závislý na dodávkách vakcín od státu.

Pro pomoc s registrací k očkování volejte ve všední dny na krajskou infolinku **466 026 466**. Pro další informace volejte centrální linku 1221.

Přihlašování k očkování

- Od 1. března se mohou k očkování registrovat osoby starší 70 let. Registrace je zároveň spuštěna také pro pedagogické i nepedagogické pracovníky.

- O termínu možnosti registrace dalších skupin obyvatelstva rozhoduje Ministerstvo zdravotnictví ČR. V tuto chvíli přesné termíny neznáme.

- Registrace k očkování a rezervace termínů probíhá za pomoci centrálního rezervačního systému na adrese registrace.mzcr.cz (nebo: crs.uzis.cz).

- Systém podle zadaných údajů (např. věk, zdravotní stav) určí prioritu a přidělí zájemci termín očkování.

- Dle typu vakcíny proběhne očkování v jednom nebo dvou termínech

- Pokud je bezprostředně po vaší registraci kapacita vámi vybraného očkovacího místa již naplněna, využijte v následujících dnech pro rezervaci termínu očkování odkaz: reservatic.com/ockovani.

Volné kapacity jsou aktualizovány jednou za 24 hodin, pro rezervaci je třeba mít k dispozici kód PIN2, který jste obdrželi při registraci.

Přihlášení k očkování v několika krocích

- Nejdříve zadáte mobilní telefonní číslo, na které vám SMS zprávou přijde ověřovací PIN, který zadáte do příslušných políček.

- Po zadání PIN 1 vyplníte formulář, do kterého je nutné zadat požadované informace včetně čísla pojištěnce, zdravotní pojišťovny, místa trvalého pobytu a informace o zdravotním stavu.

- Po úspěšné registraci obdržíte SMS zprávu s PIN 2. Ten vám bude doručen až ve chvíli, kdy bude ve vámi vybraném očkovacím místě volný termín.

- Poté, co obdržíte PIN 2, navštivte web reservatic.com/ockovani. Jako přihlašovací údaje použijte PIN 2 a číslo pojištěnce. Poté si vyberete termín očkování (měsíc, den a čas).

- Jakmile potvrdíte svůj výběr, zobrazí se vám potvrzení o platné rezervaci. Jelikož se v tuto chvíli očkuje dvěma dávkami vakcíny, systém vygeneruje také druhý termín. Ten následuje vždy o 28 dní po tom prvním.

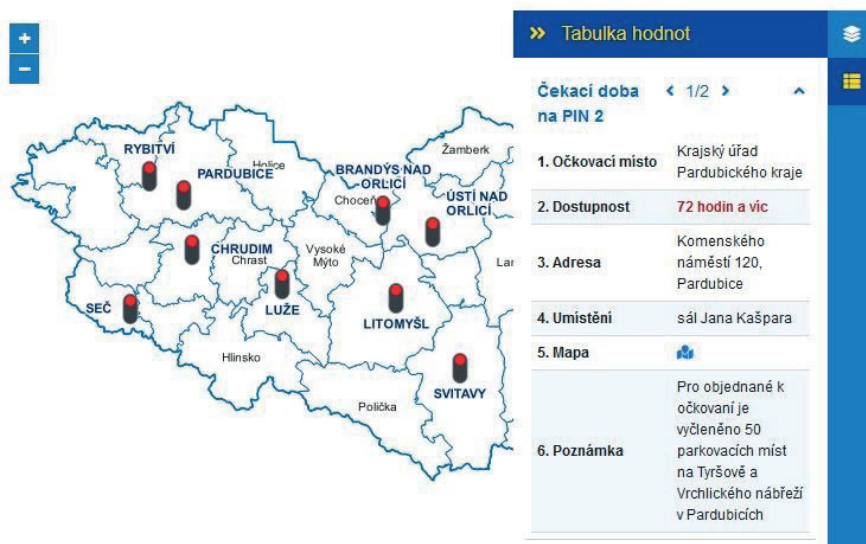
Změna očkovacího místa nebo termínu

Pokud potřebujete změnit místo očkování, které jste vybral/a při registraci, anebo si přejete změnit termín očkování, který jste již zarezervoval/a, je to možné.

Pro změnu očkovacího místa je nutné vytvořit zcela novou registraci. Původní rezervace očkovacího místa bez termínu se automaticky zruší.

V případě, že se nemůžete dostavit na očkování v rezervovaném čase a dni, změňte termín své rezervace prostřednictvím infolinky Nemocnice Pardubického kraje č. **607 090 808** či krajské infolinky 466 026 466.

Čekací dobu v jednotlivých očkovacích centrech si ověříte prostřednictvím mapy dostupnosti očkovacích míst, kterou najdete na webových stránkách kraje: www.pardubickykraj.cz v sekci „očkování“.

>> Tabulka hodnot

Čekací doba < 1/2 >
na PIN 2

1. Očkovací místo	Krajský úřad Pardubického kraje
2. Dostupnost	72 hodin a víc
3. Adresa	Komenského náměstí 120, Pardubice
4. Umístění	sál Jana Kašpara
5. Mapa	
6. Poznámka	Pro objednané k očkování je vyčleněno 50 parkovacích míst na Tyršově a Vrchlického nábřeží v Pardubicích

Očkování u praktických lékařů

- probíhá v případě dostatku vakcíny Astra Zeneca, která však bude v nadcházejících týdnech dovážena do ČR v omezeném množství.
- slouží k očkování především imobilních obyvatel a těžce nemocných.
- seznam zapojených praktických lékařů najdete taktéž na webu kraje

Co si vzít na očkovací místo

Po obdržení termínu očkování a výběru očkovacího místa si k samotnému očkování přinesete **občanský průkaz a kartičku pojišťovny**. V případě, že patříte do některé z prioritizovaných skupin, je možné, že bude ještě vyžadováno např. potvrzení zaměstnavatele, služební průkaz či lékařská zpráva aj.

ZIMA V KNIHOVNĚ

Vážení čtenáři,

epidemie stále neustupuje, a tak není možné pořádat obvyklé kulturní a vzdělávací akce pro děti či dospělé. V době uzávěrky zpravodaje je otevřené alespoň výdejní okénko, což znamená, že si můžete přijít vypůjčit nové knihy, časopisy, cd, společenské hry, které vám knihovnice po předchozí domluvě ráda připraví, případně zamluví. Výpůjční doba zůstává 1 měsíc s možností prodloužení, u společenských her 14 dní. V zájmu prevence ztráty dílků, karet a dalších součástí se výpůjční doba společenských her neprodlužuje. Ze společenských her jsou momentálně k dispozici: Černé historky (pro dospělé a děti od 12 let), Ubongo junior (pro děti od 5 let), První barvy v kostce (pro děti od 3 let), Pohádky v kostce (pro děti od 6 let), 50 ptáků: objevujte a určujte (pro dospělé i děti).

Jsou pro vás připraveny tyto novinky:

naučná literatura pro dospělé:

BAUDIS, A. Hry a cvičení pro dramatickou výchovu v mateřské a základní škole. – rozvoj vyjadřování a komunikace dětí

BAUER, J. Kdo po Žižkovi? – životní osudy Prokopa Holého

CESARI LUSSO, V. Prarodiče, rodiče a vnoučata. – o emočních i jiných úskalích

ČERNÝ, M. Život s indiány tří Amerik: čtení o Václavu Šolcovi. –

biografie známého amerikanisty

KUSHNER, H. S. Když se zlé věci stávají dobrým lidem. – úvahy o smyslu života

McLAUGHLIN, S. Profesionální voják. – autobiografie vojáka speciálních jednotek

MEŠKOVÁ, M. Motivace žáků efektivní komunikací. – o výchově a vzdělávání

OTTOMANSKÁ, V. Když se řekne rozcvička. – pohybové aktivity pro předškoláky

PADEVĚT, J. Komunistické lágry. – místopisný průvodce po různých místech ČR, kde byly po II. světové válce zřízeny internační tábory

PREKOPOVÁ, J. Děti jsou hosté, kteří hledají cestu. – o výchově dětí

beletrie pro dospělé:

ADLER-OLSEN, J. Složka 64. – dánská detektivka

COLGANOVÁ, J. Báječný krátek s čokoládou. – román pro ženy

DVOŘÁK, O. Ďáblův klíč. – dva hororové příběhy založené na českých pověstech a mýtech

EVANOVICH, J. – GOLDBERG, L. Štvanice. – detektivka

FFORDE, K. Flořin úděl. – román pro ženy z prostředí aukčních síní

CHALUPOVÁ, L. Začátek. – psychologické povídky

JACOBISOVÁ, A. Venkovské sídlo: časy se mění. – román pro ženy, závěr trilogie

KRACÍKOVÁ, J. Králova třetí žena. – historický román z prostředí Předního východu

McPHEE, S. Manželské lži. – román pro ženy

MOYESOVÁ, J. Zakázané ovoce. – román pro ženy

PULLEY, D. M. Mrtvý klíč. – detektivka

VÁCHA, D. Za svobodu. – historický román o působení českých legionářů za 1. světové války

VONDRUŠKA, V. Křišťálový klíč II.: vídeňský sen. – pokračování historického románu

VONDRUŠKA, V. Křišťálový klíč III.: jarmarečník. – pokračování historického románu

VRBA, M. Kolem Jakuba. – pět navzájem propojených příběhů, které se odehrávají napříč českými dějinami

WARE, R. Žena z kajuty č. 10. - detektivka

beletrie pro mládež od 10 let:

BLAŽKOVÁ, K. Tymián z Oxary. – fantasy román

BŘEZINOVÁ, I. Poušť, všude poušť. – dobrodružný příběh

BŘEZINOVÁ, I. Řád sladkého sněhuláka. – příběh o chlapci, který dostane cukrovku

ČECH, P. Dědečkové. - komiks

HUDÁČKOVÁ-BAROCHOVÁ, V. Hanko, zachraň štěně! – dívčí román z prostředí psího útulku

beletrie pro děti od 6 do 9 let:

AGOT, P. – DUNGEL, J. Příběhy z amazonského pralesa. – bajky a příběhy, ve kterých jsou hlavními hrdiny zvířata Amazonie

BALÍK, J. Jak myška učila zvířátka číst. – první čtení s úkoly

BŘEZINOVÁ, I. Táta to motá. – o tom, jaké to je, když pohádku před spaním vypráví tatínek

ČÁLKOVÁ, A. Do průvanu za uši tatínci se nevěší. – české příběhy pro děti

FIŠAROVÁ, M. Natálie: nový bráška. – o obezitě, adopci, škole a kamarádech

FIŠAROVÁ, M. Pavel: kapela. – o založení školní kapely

JANÝR, P. Princezna z Tapiti. – dobrodružný příběh

SAXTON, V. Barbie ve hvězdách. – dobrodružný příběh z vesmíru

beletrie pro děti od 3 do 6 let:

ČECH, P. Dobrodružství pavouka Čendy. 1. – 3. díl. – dobrodružné příběhy

KŠAJTOVÁ, M. Cvoček a pan Márinka. – napínavý příběh

NOVOTNÁ, A. Pytlík a Flaška. – knížka, která se dá číst z obou stran o putování plastového odpadu.

RÁKOSNÍKOVÁ, J. Hrajeme si u maminky + CD. – sbírka textů básniček, písniček, říkadel i s notami

Říkadla pro maličké dětičky. - leporelo

naučná literatura pro děti a mládež:

BAILEY, G. Kočka a její řeč: všechno o tom, jak porozumět chování kočky.

BÚZIO, C. – LACEY, M. Příroda. – knížka s odklápěcími okénky

DRIJVEROVÁ, M. Moje první zahrádka. – populárně-naučná kniha pěstování, sklizení, zahradničení

HOLEČEK, M. Hrdinové zámořských objevů. – objevné plavby

KOSTKA, P. Proč Zeus přikoval Prométhea: o životě lidí a bohů v antickém Řecku.
LEŽÁK, Z. Jan Žižka. – komiks o důležitých postavách českých dějin
MACENAUEROVÁ, J. Přírodovědné hry. – na pomůcky nenáročné pokusy pro zvědavé kluky a holky
SETINSKÝ, S. To je Jeruzalém. – průvodce městem pro mládež
Věk dinosaurů. – knížka s odklápěcími okénky

Časopisy

V letošním roce nabízíme tato periodika:

pro dospělé:

Burda Style – šití, pletení, Diana: háčkovaná móda speciál – ruční práce, Diana Baby speciál – ruční práce, dětské oděvy, Domov – vybavení bytů, domů a zahrad, F.O.O.D. – jídlo a recepty, Sandra speciál – ruční práce, Naše kočky – nově odebíráno, rady a zajímavosti pro chovatele, Receptář – zahrádkářství, jídlo, ruční práce, známé osobnosti, Tajemství vesmíru – novinky a zajímavosti z oblasti astronomie, Moje psychologie – lifestyleový časopis o pocitech vašich i ostatních lidí, Moje země – cestování po ČR, Naše krásná zahrada – pěstování rostlin, Rozmarýna – dekorace interiérů, ruční práce, Večery pod lampou, Zlatá růže, Zámecké lásky – sešitové romány.

Kromě výše zmíněných časopisů, jsou čtenářům k dispozici i loňská, případně starší vydání těchto titulů:

pro dospělé:

Chip – novinky v počítačovém světě, d-Test – testy spotřebitelských zařízení, Dům a zahrada – bydlení a inspirace pro interiér i exteriér, Historická červená knihovna – příběhy lásky známých osobností z historie, Kreativ (Praktická a moderní žena) – dekorace interiérů, ruční práce, Krimi Jedním dechem – kriminální případy podle skutečných událostí z českého prostředí, Marianne – lifestyleový časopis, Marie Claire – lifestyleový časopis, Moje zdraví – o zdraví a prevenci nemocí, Nápady pro mě – inspirace na chalupu, National Geographic – články a fotografie o přírodě, Příroda – články a fotografie z různých koutů světa, Přísně tajné – literatura faktu o historických i nedávných událostech, Švadlenka – svět patchworku, quiltingu a šití, Verena - pletení, Burda kreativní pletení – ruční práce, Zdraví – o zdraví a životním stylu, Země světa – cestopis, Živá historie – populárně naučný časopis o českých i světových dějinách, 5x krimi Stalo se – příběhy podle skutečných kriminálních případů

časopisy pro děti:

Auta – příběhy Bleska McQueena a jeho kamarádů, Časostroj – zábavná cesta do historie, Čtyřlístek – známý český komiks, Mateřidouška – od 7 let, Minecraft – časopis na námět počítačové hry, Kačer Donald - komiks, Koně a hříbata – svět koní, Tom a Jerry – slavný komiks, Méda Pusík – od 3 let, ABC – o modelářství, rekordech a zajímavostech, náměty na tvůrčí činnost, Bravo – pro mládež, Bravo Girl – pro mládež, Ledové království – nově odebíráno, úkoly a hry pro děti, Rozmarýnka pro děti – nově odebíráno, náměty pro tvůrčí činnost

Připravuje se: (tato rubrika obsahuje vybrané dětské knihy i knihy pro dospělé, naučné knihy i beletrii, které se ještě nepůjčují a v době uzávěrky zpravodaje je nelze zatím vyhledat v online katalogu knihovny, knihy právě zpracováváme, avšak rádi vám kteroukoliv zmluvíme a dáme vám vědět, jakmile bude k dispozici). Uvedené knihy pocházejí z darů od čtenářů a příznivců knihovny. Obecní knihovna za ně všem velice děkuje.

BAUER, J. Hrad mrtvých.

BLOOMOVÁ, T. Žádný sex, je úterý.

BURNIE, D. Mikrosvět: mikroskopický svět drobných organismů.

BROZMAN, M. Jak vzniká ne-moc aneb Pravdivost srdce.

BROZMAN, M. Jak se zbavit svého Ega?

COELHO, P. Jako řeka, jež plyne.

COELHO, P. Život: vybrané citáty.

DVOŘÁK, O. Vzpouza mrtvých.

FROMM, E. Umění milovat.

GIDEON, M. Manželka 22.

HAGMAROVÁ, P. Milla: dárek.

HANNAHOVÁ, K. Slavík.

HARRISOVÁ, R. Mé sladké šestnácté století.

HARTL, P. – HARTLOVÁ, H. Velký psychologický slovník.

HASLETT, A. Tady nejste cizí.

HICKSOVI, E. a J. Požádej a je ti dáno.

JORDÁNOVÁ, Z. Tvoje dítě, jako šance pro tebe.

JORDÁNOVÁ, Z. Souvislosti.

JORDÁNOVÁ, Z. Spratek aneb „A bude to podle mě“.

JORDÁNOVÁ, Z. Já řídím aneb „Cesta životem ve svém vlastním autě“.

JORDÁNOVÁ, Z. Láska.

KARPYSHYN, D. Zjevení.

KOTOUČ, J. Příliš blízké setkání.

KOUNICKÁ SVÁTKOVÁ, V. Prostor pro duši.

KOVANIC, J. Blackout.

KRAUZE, A. M. Snář pro ženy.

LANSENSOVÁ, L. Děvčata.

MANDAUSOVÁ, K. Slunečnice.

MICHEL, K. Odvážným (ženám) patří svět.

MICHIE, D. Dalajlamova kočka.

MOHR, B. Vesmírný objednávkový servis.

MONYOVÁ, S. Srdcebohy.

MONYOVÁ, S. Otcemilky.

MONYOVÁ, S. Roznese tě na kopytech.

OSHO. O sexu: od sexu k supervědomí.

PERKINSOVÁ, S. Lola a kluk od vedle.

PERKINSOVÁ, S. Isla a šťastné konce.
SOUKUPOVÁ, P. K moři.
SOUKUPOVÁ, P. Zmizet.
SOUKUPOVÁ, P. Marta v roce vetřelce.
SPILKO, K. Volný pád do sebe: buď tím, kým skutečně jsi.
ŠPATENKA, P. Taková normální oběť.
TREMAYNE, P. Nechte maličkých: případ sestry Fidelmy.
UZEL, R. Pod peřinou.
VONDRUŠKA, V. Fiorella a Bratrstvo křišťálu.
WAGGONER, R. Lucidní snění.
WEIROVÁ, A. Kateřina Aragónská: pravá královna.

Výdejní okénko knihovny je pro vás otevřeno:

Po: 13:00 – 17:00

St: 13:00 – 17:00

Čt: 7:00 – 12:00

Pá: 7:00 – 12:00

tel.: 466 932 693

e-mail: knihovna@recanynadlabem.cz

Knihovna přeje krásné jaro a Velikonoce, které si dokážeme užít alespoň o rámci možností, hodně zdraví a pevné nervy.

Mgr. Šandová Kateřina, knihovnice

MANGAN CHVALETICE

V jednom z loňských čísel zpravodaje jsme vás informovali o plánované těžbě manganu v prostoru odkaliště naproti chvaletické elektrárně. Zda se zde těžít opravdu bude či ne, zatím není definitivně rozhodnuto.

Před započítím těžby musí být vyhodnocen její vliv na životní prostředí a veřejné zdraví, pro vydání povolení k těžbě je nutný objektivní odborný podklad.

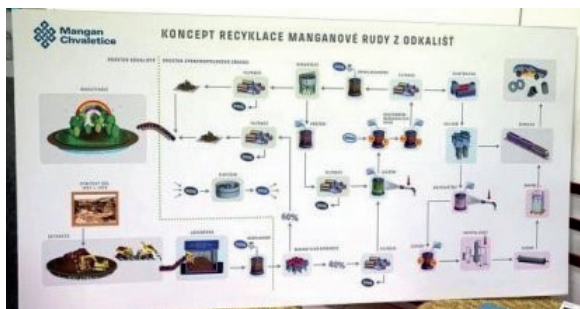
K projektu se mohli vyjádřit zástupci obcí, společnosti i jednotliví občané.

Paní starostka Ing. Michaela Matoušková zaslala ministerstvu životního prostředí pětistránkové stanovisko, a to proti plánované těžbě manganu v naší blízkosti:

„Informace, které jsme obdrželi, jsou plné nejasností a „zamlčených neznámých“. Právem se obáváme, že těžba zhorší životní podmínky našich spoluobčanů. Na dohled od nás je známý hřebčín v Kladrubech nad Labem. Žije u nás řada lidí, kteří pamatují těžbu pyritu. Vědí, jak je obtěžoval zejména prach, hluk, zvýšená doprava. V dopise dále například uvádím, že hluková studie nepopisuje dopad na zástavbu obce, která sousedí s železniční vlečkou. Není také jasné, jaký hluk bude způsobovat samotná těžba. Bojíme se i prachu a imisí z výroby. Poukazuji také na to, že v Evropské unii žádné podobné ložisko manganu neexistuje a modely a výpočty předložené firmou nelze v praxi ověřit. Bojím se i úbytku vody způsobeného novými podzemními zdroji, které firma plánuje. Vždyt několik let bojujeme se suchem a jakýkoliv další vrt, který by znamenal pravidelný odběr velkého množství vody, může negativně ovlivnit hydrogeologické poměry v okolním území. A ještě je třeba zmínit přítomnost honitby a bohatý výskyt zvěře.“

V celém projektu se točí nemalé peníze. Společnost Mangan Chvaletice již investovala přes 400 milionů korun za průzkumné práce, odborné posudky, studie. Dalších zhruba 400 milionů bude stát pokračování průzkumu a přípravné práce. I proto je společnost rozhodnuta dotáhnout celou věc do konce, aby se jí tyto náklady vrátily. Cena manganové rudy jde vzhůru. Jen hodnota samotného ložiska, tedy zhruba 27 milionů tun surové rudy, činí při 130 korunách za tunu zhruba tři a půl miliardy korun. A plánovaná úprava suroviny její cenu ještě podstatně zvýší. Předpokládané roční tržby se pohybují kolem 4 miliard korun. Samozřejmě je nutné odečíst investiční a provozní náklady, které jsou na české poměry dle ředitele společnosti značné.

Obce, v jejichž katastru leží těžební území, by si finančně velice polepšily. Řečany nad Labem leží mimo oblast těžby a nedostaly by žádné peníze, ale kvůli tomu paní starostka neprotestuje. „Jde nám o princip, nemůžeme myslet jen na současnost, provoz by tu byl třicet let, ovlivnil by život dvěma generacím a s tím se nemohu smířit.“

VZÁCNÁ NÁVŠTĚVA NA NÁDRAŽÍ V ŘEČANECH

V sobotu 23.1.2021 zažilo nádraží v Řečanech nevědlní podívanou. Obec byla požádána o pomoc při doplňování vody do parní lokomotivy při technickém přesunu po trati Lužné-Brno, přesněji do depa Brno-Maloměřice. Tohoto úkolu se ujala naše výjezdlní jednotka hasičů ve složení Vladimír Urlich, Martin Janouch a Břetislav Grus, která „dozbrojila“ lokomotivu cca 10 tisícilítry, aby mohla pokračovat dál na své cestě.

Celá souprava jela v řazení parní lokomotiva 475.101- která nese přezdívku „Pětasedma“ či novodobější „Šlechtična“ (dle elegance) a byla vyrobena jako první stroj řady 475.1 v roce 1947 ve Škodě Plzeň s určením univerzální lokomotivy pro nákladní vlaky, osobní vlaky i rychlíky. Parní lokomotiva potřebovala nutnou opravu. Její tendr, zásobník vody a uhlí byly ve špatném stavu. Tak špatném, že nakonec nezbylo nic jiného než vyrobil nový, jen s využitím některých opravených částí původního. Tato oprava trvala 3 roky. Tendr vyrobili v Přerově, do Lužné dorazil loni v září a po dokončení vlastní lokomotivy vznikl znovu funkční celek. Také lokomotiva potřebovala nějaké opravy, ty zase udělali opraváři v Lužné, v tamější základně Centra historických vozidel ČD. Po odzkoušení, zvažení a dalších úkonech se opravená lokomotiva vydala vlastní silou už v pátek na cestu do Brna.

Společnost jí dělala motorová lokomotiva T 478.1001, přezdívaná „Zamračená“ nebo „Bardotka“ (Zamračená se jí říká podle trochu přísného výrazu čela, jehož si všimnete při pohledu zepředu. Pojmenování „Bardotka“ pak vychází z tvaru čela lokomotivy pod okny strojvedoucího, které připomíná ženské poprsí. V době, kdy tuto přezdívku lokomotiva získala, byla sexsymbolem Brigitte Bardot, a právě proto se jí začalo takto říkat). „Bardotka“ byla vyrobena v roce 1964 v ČKD Praha také jako první stroj, tentokrát řady T 478.1 (písmenko „T“ je označení pro motorové lokomotivy). Dále byl ještě připojen doprovodný vůz pro personál. Tato souprava na své cestě neunikla pozornosti „šotoušů“, lidí, jejichž zálibou je fotografování veřejné dopravy, zejména železniční. Podle příspěvků uveřejněných na sociálních sítích byla souprava vedena Šlechtičnou opravdu ostře sledovaným vlakem.

Miroslav Tkáč

Josef Vednolský z Centra historických vozidel Českých drah

Foto: Obec Řečany nad Labem, České dráhy a Richard Karban

STALO SE...

Když jsme začátkem února předpovídali problémy s počasím, netušili jsme, do jaké míry se naše obavy opravdu naplní. Vydádné deště z podzimu a začátku roku podmáčely půdu tak, že se nám v ulici U Kostela „zahrabali“ popeláři s těžkým vozem. Půda byla opravdu hodně měkká a vozidlo při couvání sjelo mimo zpevněnou část.

Záchranná akce – vytahování traktorem a dalším popelářským vozem skončila neúspěchem a nakonec museli být povoláni profesionální hasiči s vyprošťovací technikou.

Na místo dorazila hasičská VYA / AV-14 T 815 a jejich pomoc byla úspěšná. Po deváté hodině večerní se podařilo dostat popeláře z bláta. Tímto moc děkujeme HZS Pardubického kraje a posádce vyprošťovacího automobilu za perfektně odvedenou práci.

Hned druhý den proběhla úprava zničeného pozemku a zpevnění příjezdů k nemovitostem. Tuto práci provedli naši pracovníci z technických služeb. Bylo nutné srovnat vyjeté koleje a zahrnout díry, poté navézt drť a cestu zpevnit, aby se místní dostali ke svým domovům. Také našim zaměstnancům patří poděkování za dobře odvedenou práci.

V plánu obce je rekonstrukce místní komunikace Za Kostelem, která je opravdu v žalostném stavu. Pevně věříme, že se nám podaří na tuto akci získat v letošním roce dotaci a budeme moci tuto ulici konečně dostat do 21. století.

Děkujeme všem za pomoc a podporu při letošní netradiční Tříkrálové sbírce.

**Ve Vaší obci lidé darovali do kasičky
2 747,- Kč.**

Celkový výtěžek Tříkrálové sbírky v našem regionu je 160 195,- Kč (výnos ze statických pokladniček 123 634,- Kč, on-line pokladnička k 31.1.2021 je 36 561,- Kč).

Výtěžek bude využit:

- Pro matky samoživitelky v tíživé situaci
- Na nákup kompenzačních pomůcek
- Pro rodiny s dětmi v nepříznivé situaci
- Pro děti z nízkoprahových klubů

On-line pokladnička zůstává otevřená do 30.4.2021

Podrobné informace najdete na našich webových stránkách www.prelouc.charita.cz.

Těšíme se na další spolupráci a na shledanou při Tříkrálové sbírce 2022.

+K+M+B 2021

HLAVNÍ PARTNER

PARTNER

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

PROČ SLAVÍME VELIKONOCE?

S příchodem jara se probouzí celá příroda, větvičky raší, květiny rozkvétají. Ptáčky švitoří a pořádají velké námluvy. Právě proto patří vajíčko k Velikonocům jako odvěký symbol života.

Velikonoční svátky s sebou přinášejí nejen svěží zeleň, slunce, radost, ale i vzpomínky na spoustu krásných zvyků, obyčejů i obřadů, které se k tomuto období vázaly. Pro mnohé z nás se tyto svátky zúžily na pondělí, o kterém chodí děti a muži s pomlázkami a dům od domu koledují pestrobarevná vajíčka. Podívejme se ale zpátky ke kořenům. Pletení pomlázky, barvení vajíček tradičními českými barvami, pečení beránka nebo mazance...to všechno je nám známé.

Velikonoce sice vnímáme jako svátky jara nebo křesťanské svátky, ale jejich kořeny sahají mnohem hlouběji: až k předkřesťanským oslavám jarní rovnodennosti.

Tu slavili již staří Slované a také Germáni, Egypťané. V našich končinách to byl a je především nejvýznamnější křesťanský svátek, který je oslavou zmrtvýchvstání Ježíše Krista, k němuž podle křesťanské víry došlo třetího dne po jeho ukřižování, kolem roku 30–33. V západní křesťanské tradici Velikonoce připadají na neděli po prvním jarním úplňku, tedy na měsíc březen nebo duben. Slovanský název se vztahuje na „velkou noc“, v níž byl Kristus vzkříšen. Velikonočnímu pondělí předchází celý týden, kde každý den má svůj význam.

Svatý týden (Velký, pašijový týden) začíná Květnou nedělí (Palmarum). Pokračuje Modrým pondělím, kdy dětem a studentům začínaly jarní prázdniny. V Šedivé úterý hospodyně uklízely a vymetaly pavučiny. Ani jeden z těchto dvou dnů nebyl nijak výjimečný z hlediska lidových zvyků. Větší roli hrály dny nadcházející.

Škaredá středa (někde sazometná nebo černá). To Jidáš ten den na Ježíše žaloval. Sazometná – vymetávaly se saze z komína a uklízelo se. V tento den se nemá podle lidové pověry nikdo škaredit, protože by mu to mohlo vydržet každou středu v roce.

Tento předvelikonoční týden graduje svatým třídenním, tj. Zeleným čtvrtkem, Velkým pát-

kem a Bílou sobotou, končí před slavností Vzkříšení.

Na Zelený čtvrtek se odpouštělo. Rodiny se modlily a všichni se omyli rosou, která bránila onemocnění šíje a dalším nemocem. Uklízelo se a smetl se odnášelo na křižovatku cest, aby se v domech nedržely blechy. Aby stavení opustil hmyz a myši, zvonilo se paličkou o hmoždíř.

Na Zelený čtvrtek také utichaly zvony - „to odlétaly do Říma“. Pak se znovu rozeznávaly na Bílou sobotu. Místo zvonů se však ozývaly ve vsích dřevěné řehtačky a klapáčky - „klapání“, v odpoledních hodinách se scházeli chlapci a dívky a říkali říkanky o Jidášovi. Právě tento den se jí pečivo - „jidáše“, které se i dříve podávalo namazané medem.

Na Velký pátek se dodržoval přísný půst – na památku ukřižovaného Ježíše Krista. Nesmělo se pracovat na polích (hýbat se zemí), nesmělo se prát prádlo. Přesto symbolem Velkého pátku byla voda – tou se lidé omývali pro zdraví, vykrápěl se chlív a omývala zvířata. Také se tento den děly zázraky – zem se otevírala, aby vydala své poklady.

Na Bílou sobotu se ještě před východem slunce uklidilo, vybělilo stavení, vymetlo se novým koštětem. Upekly se mazance, beránci a také chlív. Vše se přichystalo Hod boží velikonoční. Mládenci pletli pomlázky z vrbových proutků, vázali se březové větvičky a zdobila se vajíčka.

Ze soboty na neděli došlo ke zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Tato noc byla označována za „velkou“ - a právě proto název Velikonoce. V neděli se také začala jíst tradiční velikonoční jídla – vejce, mazanec, beránek, víno a chleba – vždy od ranní mše posvěcené. Pojídání dobrých pokrmů, klobásek, nádivek a dalších, prostě se hodovalo. V tento den se setkávaly jen nejbližší rodiny, bez přátel a známých.

A poslední z celého svatého týdne – Velikonoční pondělí. Někdy se také říkalo Červené pondělí. Brzy ráno vycházejí chlapci – koledníci s pomlázkami šlehat děvčata, aby z nich vyhnali nemoci a lenost. Dostávají od děvčat malovaná vajíčka a cukroví. Proutí, ze kterého se pomlázky pletou, byla přisuzována životodárná síla. Kdo dostal pomlázku, ten omládl.

VELIKONOČNÍ SYMBOLY

Kraslice

Bez nich bychom si Velikonoce asi jen těžko představili. Pestrobarevná zdobená vejce k těmto jarním svátkům prostě už patří, a to nejen u nás. V zahraničí existuje tradice čokoládových vajec, která děti hledají v domě nebo na zahradách.

U nás naopak ctíme tradici vajíček uvařených natvrdo, která barvíme nebo zdobíme obtisky nebo voskem a ti šikovnější si vajíčka vyfouknou a také vybarví nebo nazdobí.

Původně v 19. století barvili lidé vajíčka přírodní cestou. Užívali tedy pro jejich obarvení například cibulové slupky, lístky máty nebo špenátu, lipový květ, dubovou kůru, roztok sazí, žito nebo šťávu z červené řepy. Práškové barvy na vajíčka, jak je známe, se začaly objevovat až koncem 19. století. Po většinou na barvení vajec užíváme čtyři základní barvy, a to červenou, modrou, zelenou a žlutou. I když fantazii se meze nekladou, a tak se objevují i pestřejší barvy, není žádnou výjimkou oranžová, hnědá nebo fialová. Zdokonaluje se a urychluje i samotná technika barvení. Práškové barvy, které se rozpouští ve vodě s octem, postupně ustupují do pozadí a objevují se barvičky v tabletkách nebo gelové barvy.

Původní výběr barev na velikonoční vajíčka nebyl dílem náhody. Nejběžnější barvou je červená, následuje zelená, žlutá a modrá. A co znamenají?

ČERVENÁ = láska, nový život, ochrana před démony

ZELENÁ = mládí, příroda, jaro, život

ŽLUTÁ = světlo, slunce, asociace se zlatou z legendy o Kristovi a proměnění skořápku vajíčka na zlato

MODRÁ = jistota, víra, svěcená voda. Vajíčko je prastarý symbol života, plodnosti a vděku.

Beránek

Velikonoce bez všudypřítomných beránků je těžké si představit. Beránci se vyskytují jako dekorace, ale i v podobě pečeného moučníku. Beránek je označován hlavně za křesťanský symbol, ale byl znám už v době předkřesťanské.

Pomlázka

Pomlázka, (po)omlazení, upletena z mladých vrbových proutků, měla ženám předat mládí a sílu těchto proutků. Už v dávných dobách se jim přisuzovala magická moc. Pánové a chlapi by si měli plést z proutků pomlázku nebo tzv. žílu a ženy, děvčata by se měly nechat tímto proutkem vyšlehat, aby omládlý a zkrásněly nebo v případě mladších udržely mladost. Vajíčko jako odměna za omlazení znamenalo symbol nového života, vzkříšení. Pak tedy chcete-li být dámy krásné, místo kosmetických přípravků se nechte pořádně vyšlehat na Velikonoční pondělí. Avšak poučte muže a mládence, že správně se šlehá jen mašlemi a po zádech, nikoliv po hýždích, jak bývá u koledníků zvykem.

Ať Velikonoce jsou krásný čas, kdy sejdete se s blízkými zas. A všechno ať vám vychází, ani maličkost do naprosté pohody neschází. Krásné Velikonoce zalité sluncem, naplněné radostí a ozdobené zábavou vám ze srdce přejeme...